

Huszt i Péter a La Mancha lovagjáról

Beszélgetés a soproni előadás rendezőjével

Huszt i Péter, a színész: 40 éves pályafutása során rengeteg színpadi előadásban élvezhettük játékát. Bár rendezőnek készült, Várkonyi Zoltán a színészet felé térítette. Több mint 100 filmben, tévéjátékban játszott, főbb vagy jelentősebb szerepet. Huszt i Péter, a tanár: 1974-től

pitünereket, gyűlölni valókat, akik köztünk élnek, bennünk laknak, akik végül mi is voltunk, vagyunk, lehetünk. Nekem ez a színészet mákonya." És mi a rendezés? – nézek fel rá, miután szembesítettem a "...sárból, napsugárból..." című könyvéből vett idézettel.

– Óhatatlanul nekem is ekörül járnak a gondolataim. Itt van ez a Cervantes nevű úr, aki a William Shakespeare nevű nagyszerű költő kortársa volt. Tíz nappal élte csak túl Shakespeareat. A különbség kettejük között az, hogy Shakespearenek hatalmas életműve van és a stadfordi

– Második figyelmeztető! – harsán fel újra az ügyelő hangja. Negyed órám maradt, igyekeznem kell!

– A "...sárból, napsugárból..." című könyvében azt írja: „Az egyszerűség, életszerűség önmagában még nem színészi erény. A karaktereket különlegesen kell játszani. Hogy hitelesítsük eszeledeteinket. III. Richárdot nem életszerűen kell játszani, hanem varázslatosan. Cipollát démonikusán, Zsigmond császárt elsöprően, a reichstadti herceget hagyományos, Trephajovai felszegül, Jagót pofátlanul." És Don Quijotét hogyan kell játszani?

– Egy igazi almodozó költőt kell alakítani, aki hisz az önfeláldozásban, hisz a nőben, hisz a hitben. Hogy hinni kell egymásban, hinni kell abban, amire feltettük az életünket. Don Quijote a hitével, a tisztaságával, a szeretetével büvkörébe vonja a környezetét a színpadon és a nézőtérén egyaránt. Ezzel a furcsa varázslattal kerül egy csapatba a közönség a színpadon játszókkal. A büsképu lovag hatására nemcsak a történetben szereplő gazemberek, gyilkos börtöntölteléké válnak

tanít a Színház- és Filmművészeti Egyetemen (akkor egyetemi rangú főiskola). 1982-ben egyetemi tanár lett. 1988-tól 2010-ig vezetett az egyetem Színházi Főtanácsakát, 1994-től 2001-ig pedig az egyetem rektora volt. Jelenleg az egyetem Doktori Tanácsának elnöke. Huszti Péter, a rendező: 1966-tól a Madách Színház színész-rendezője, számtalan előadás színpadra álmódója. 1989-től 1994-ig volt a Madách Kamaraszínház művészeti vezetője, még a Soproni Petőfi Színház igazgatójának művészeti tanácsadója. Huszti Péter, az író: megjelent könyvei: Királyok az alagútban (1985), Emlék-próbák (1995), ...sárból. nap-sugárból... (2004), színházi cikkek, értekezések. Felsőrelt munkássága csak töredéke életművének.

Félve találkozom Huszti Péterrel a La Mancha lovagja rendezése közben, a szünetben. Félek kérdezni tőle, hiszen minden portcikája bölcsességet és tudást áraszt, tiszteltre készítetve az embert. Látom benne Cyrano, Don Armadot, Tevjét, Ádámot és Lucifert, Jagót és látom az óvá tanárt is, aki minden pillanatban megajándékoz a tudás egy cseppjével. – Első figyelmeztető! – szólal meg az ügyelő hangja, tehát a főpróba kezdetéig fél óránk maradt a beszélgetésre Huszti tanár úrral.

– A II. Lajos király próbáit és előadásait sorsom piros betűs napjai között tartom számon... Talán ez az álomszerű dráma indított el bennem valamit, kényszerített bölcsengeteni a színház hivatásán... mit is jelent számomra a színészet... hogy végül kibeket ajándékba kapott sorsokat, és szenvedetek és tombolhatok mások helyett... Megmutathatok, kiadhatok, pellen-gérré állíthatok hőseket, áldozatokat,

– Nagy történeteket elmesélni. Szerintem ez a színház lényege. Rendezőként és tanárként nagyon sokat tudok a soproni Petőfi Színház színészeiről. Ártételesen tanítványaim vannak köztük, sokukkal együtt játszottam, vagy már rendeztem őket, mint például Mikó Istvánt, aki most Sancho alakítja. Azokat a történeteket szeretem megrendezni, amikben olyan játszótársakra találok, akik számomra tökéletesen fedik a történetet. De túl a történeten, túl a nagyszerű szerepeken rendezőként azt is fontosnak tartom, hogy belesűrűsük a mi kis életünket ezekben a darabokba,

oltár előtt van eltemetve, Cervantes pedig írt negyven-ötven sikertelen darabot, majd eltűnt egy csatában, nincs sírja. Viszont örökül hagyta Don Quijote-ét, aki azóta szimbolikus figurává vált. Szimboluma a hitnek, a szeretetnek, az önfeláldozásnak, a naivitásnak, a tisztaságnak. És amíg emberiség lesz, ez a Don Quijote figura élni fog. Cervantes valóban adószéd, börtöntöltetek, katona, költő, színész volt, egy örületesen szörnyű életet élt, s habár nem tudni, hol van eltemetve, mégis fennmaradt e gyönyörű történet által, amit a nagyszerű szerzőhármas,

jobbá, hanem reményeim szerint a nézők is. Hogy együtt mondhatssuk azt a végén, igen, mi hiszünk abban, hogy jobb lesz a világ.

– *Tanár úr még nem játszott a La Mancha lovagját. Miért?*

– Többször kerülgetett ez a szerep. Most mégis megrendezni akartam, mert nagyon sok mondanivalóm van így a darabban, több mint színészként. És bizonyos helyzetekben már jobban igaz, hogy tanít-sak és rendezek. A soproni társulat nagyon jó partnernek bizonyult ebben a közös munkában, ugyanakkor nagyon sok mindent tudtam átadni nekik tanárként is.

hogy igazi hús-vér embereket, igazi sorsokat lássunk a színpadon. A La Mancha kapcsán is ezen dolgozunk már hónapok óta, és úgy érzem, van eredményem.

– *A próbát nézve sok aktualitást fedeztem fel a darabban.*

Dale Wasserman, Mitch Leigh, Joe Darion zenés drámává írt át. Ebben a műben Cervantes és Don Quijote egyformán szerepel. Remélhetőleg a nézők is úgy fogják érezni, ez az ő történetük, hogy ebben ők is benne vannak.

– Harmadik figyelmeztető, a főpróbát elkezdjük! – szólítja el mel-lőlem az ügyelő Huszti Pétert, pedig még órákig elhallgattam volna erről a csodálatos történetről. Az előadás biztosan választ ad majd minden fel nem tett kérdésemre.